

Johanneksen evankeliumin selitys 46
Joh. 16:4-15

Totuuden Henki

Olemme tässä Johanneksen evankeliumin selityksessä käsittelemässä Jeesuksen jäähyväispuhetta, jonka hän piti opetuslapsilleen viimeisellä ateriallaan heidän kanssaan. Viime kerralla käsitelimme kohtaa, jossa Jeesus sanoi opetuslapsilleen, että heidän ei pitäisi hämmästyä sitä, että maailma vihaa ja vainoaa heitä.

Puolustajan lähettäminen

Tämän jälkeen Jeesus alkaa puhua siitä, kuinka Jumala tulee vastaamaan tähän vihaan ja vainoon, jota Jeesuksen omat saavat kokea. Hän lähettää heille Puolustajan.

Teksti jatkuu Johanneksen evankeliumin 16 luvussa näin:

"En ole aikaisemmin puhunut teille tästä, koska olen itse ollut kanssanne. Mutta nyt minä menen hänen luokseen, joka on minut lähettänyt. Kukaan teistä ei kysy minulta, minne minä menen, vaan sydämenne on täynnä murhetta sen johdosta, mitä teille sanoin. (Joh. 16:4-6)

Tähän saakka Jeesus on ollut opetuslastensa kanssa ja pitänyt huolta heistä ja heidän uskostaan. Nyt oli kuitenkin tulossa uusi tilanne. Hän oli jättämässä heidät, lähdössä kuoleman ja ylösnousemuksen kautta Isänsä luo taivaaseen. Siksi hänen piti kertoa heille uusia asioita, joita heidän ei aiemmin ollut tarpeen tietää.

Kun Jeesus aiemmin oli kertonut menevänsä pois, opetuslapset olivat kyselleet, että minne hän aikoi mennä. Nyt he eivät kyselleet. Tilanne oli heistä niin ahdistava; olihan Jeesus puhunut siitä, kuinka he joutuisivat vainoetuiksi ja vihatuiksi. Se täytti heidän mielensä niin kokonaan, ettei muille ajatuksille ollut tilaa.

Mutta minä sanon teille totuuden: teille on hyödyksi, että minä menen pois. Ellen mene, ei Puolustaja voi tulla luoksenne. Mutta mentyäni pois minä lähetän hänet luoksenne (Joh. 16:7)

Miksi se on opetuslapsille hyödyksi, että Jeesus menee pois ja lähettää tilalleen Puolustajan eli Pyhän Hengen?

Varmaankin siksi, että kun Jeesus oli maan päällä, hän pystyi olemaan läsnä vain yhdessä paikassa kerrallaan. Nyt kun menee taivaaseen kuoleman ja ylösnousemuksen kautta ja lähettää omilleen Jumalan Hengen, silloin hän voi olla lähellä heitä Henkensä kautta missä tahansa.

Eikä Jeesus Henkensä kautta ole läsnä ainoastaan *lähellä* omiaan. Hän on läsnä myös *meissä*, meidän sisällämme, sydämessämme. Näinhän hän itse hieman myöhemmin tässä jäähyväispuheessaan sanoo:

"Sen kirkkauden, jonka sinä olet antanut minulle, olen minä antanut heille, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä. Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja että olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua." (Joh. 17:23)

Näin Jeesus lohdutti omiaan, joita ahdisti se, että heidän Mestarinsa oli lähdössä pois, ja vielä kaiken lisäksi sanoi, että he joutuisivat vainotuiksi hänen takiaan.

Henki näyttää todeksi, että maailma on väärässä

Mutta Jeesuksen lähettämä Henki tulee tekemään muutakin kuin tuomaan Jeesuksen heissä läsnäolevaksi:

Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion: synnin, koska he eivät usko minuun; vanhurskauden, koska minä menen Isän tykö, ettekä te enää minua näe; ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu. (Joh. 16:9-11, v. 1938 käännös)

Pyhä Henki siis ”näyttää maailmalle todeksi synnin”. Mitä tämä tarkoittaa?

Tuo näyttää todeksi (*elengkhoo*) on todeksi näyttämistä vaikka siinä mielessä, kuin oikeudessa osoitetaan, että joku on syyllinen tai syytön. Se ei välttämättä tarkoita sitä, että syyllinen kääntyisi ja hyväksyisi, että tuo toteen näyttäminen pitää hänestä paikkansa.

Näin Jeesuksen lähettämä Pyhä Henki todistaa maailmalle eli ihmisille, että he ovat syntisiä. Miksi he ovat syntisiä? – ”Koska he eivät usko minuun.”

Se on oikeastaan ainoa syy siihen, että ihminen on syntinen Jumalan edessä; koska hän ei usko syntiensä sovittajaan, Jeesukseen. Jos ihminen uskoisi, Jeesus ottaisi hänen syntinsä päälleen ja tekisi ne tyhjäksi. Mutta koska ihmiset eivät usko häneen, he jäävät synteihinsä ja saavat itse vastata niistä. Epäusko osoittaa, kuinka pahasti ihmiset ovat syntinsä vääristämiä: he vastustavat Jumalaa niin katkerasti, että edes Jumalan heitä kohtaan Jeesuksessa osoittama rakkaus ei riitä kääntämään heidän suuntaansa. Vaikka Jumala antaa kaikkein kalleimpansa, oman ainoan Poikansa, he eivät ota tätä armoa vastaan. Pyhä Henki haluaa osoittaa todeksi, että asia on näin.

Pyhä Henki näyttää todeksi sen, miten ihmisestä voi tulla Jumalalle kelpaava

Toiseksi Pyhä Henki näyttää todeksi *vanhurskauden*. Mitä se tarkoittaa?

Ensinnä on todettava, että *vanhurskaus* tarkoittaa *Jumalalle kelpaamista*. Eli Pyhä Henki osoittaa ja näyttää todeksi sen, miten ihmisistä voi tulla Jumalalle kelpaavia. Miten se tapahtuu?

Tästä Jeesus sanoo: ”vanhurskauden, koska minä menen Isä luokse, ettekä te enää minua näe”. Eli: Ihmiskunnan Jumalalle-kelpaavuus on siinä, että Jeesus kuolee ristillä, hänet haudataan ja kolmantena päivänä hän nousee kuolleista. Ja sitten nousee taivaaseen Isänsä luo.

Miten tämä voi olla mahdollista? Ei kai yhden ainoan ihmisen kuolema ja taivaaseen meno voi vaikuttaa koko ihmiskuntaa koskevalla tasolla?

Kyllä voi! Raamatussa sanotaan tästä hyvin vahvasti. Esimerkiksi Roomalaiskirjeen luvussa 3.

Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. Hänet Jumala on asettanut sovitusuhriksi, hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi (Room. 3:22-25)

Jos ihminen oppii Raamatusta vain yhden asian, niin sen kannattaisi olla tämä: miten minusta voi tulla vanhurskas eli Jumalalle kelpaava. Se tapahtuu siksi, että Jeesus kuoli ja nousi kuolleista ja meni takaisin taivaaseen. Se tapahtui minun hyväkseni. Siinä Jumala sai aikaan lunastuksen, maksoi puolestani lunnasmaksun, että en enää olisi syyllisyyden alainen vaan siitä vapaa ja saisin elää hänen yhteydessään. Pyhän Hengen tehtävänä on vakuuttaa maailma tästä eli näyttää ihmisille heidän sydämissään, että elämänsä voi laskea tämän Jeesuksen hankkiman vanhurskauden varaan.

Pyhä Henki näyttää todeksi tuomion

Kolmenneksi Pyhä Henki Jeesuksen mukaan ”näyttää maailmalle todeksi tuomion”.

Mitä tämä tarkoittaa? Jeesus selittää sitä näin: ”tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu.”

”Tämän maailman ruhtinas” tarkoittaa perkelettä. Se on saanut ihmiskunnan ja eräässä mielessä koko maailman ruhtinasvaltansa alaisuuteen ihmisten synnin kautta. Vanhan testamentin alussa tätä kuvataan syntiinlankeemuskertomuksella. Sen mukaan käärmeen hahmoon pukeutunut perkele houkutteli ihmiskunnan esiäidin ja esi-isän, Evan ja Adamin, lankeamaan pois Jumalan yhteydestä. Me kaikki olemme heidän jälkeläisiään ja siksi osallisia heidän lankeemuksestaan, eli perisynnin

alaisia. Siksi tässä maailmassa on niin paljon väkivaltaa, ilkeilyä, häpeää, eksymistä, itsekkyyttä, rakkaudettomuutta, himoja, Jumalan pakoilemista jne.

Mutta heti ensimmäisen ihmisparin lankeemuksen jälkeen Jumala lupasi, että vielä on tuleva Pelastaja, joka särkee perkeleen oveluuden maailmalle aiheuttaman tuhon. Hän sanoi paratiisin käärmeelle:

”Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.” (1. Moos. 3:15)

Eli Jumala lupasi, että on syntyvä ”vaimon siemen” eli jälkeläinen, joka polkee rikki käärmeen eli perkeleen pään.

Ja Jeesuksessa se toteutui. Kun Jeesus kuoli ristillä ja nousi kuolleista ja astui taivaaseen, siinä hän polki rikki perkeleen pään. Hän nimittäin otti perkeleeltä pois sen aseet, joiden avulla se on pitänyt ihmiskuntaa vallassaan. Tärkein noista aseista on ollut *ihmisten syyllisyys Jumalan edessä*. Siksi perkelettä on kristikunnan perinteessä nimitetty ”veljien syyttäjäksi”. Perkeleellä on eräässä mielessä oikeus syyttää meitä. Se on oikeassa sanoessaan, että me olemme tehneet syntiä Jumalaa vastaan.

Mutta Jeesuksen ristinkuolemassa tuo ase napattiin perkeleeltä pois. Kaikki synnit on nimittäin sovitettu. Kukaan ei voi syyttää Jumalan lapsia. Jeesus on ostanut heidät vapaiksi syyllisyydestä Jumalan edessä. Jeesus menetti siinä taistelussa henkensä, kun käärme pisti häntä kantapäähän; eli kun hänen jalkansa lyötiin naulalla ristinpuuhun. Mutta samalla Jeesus mursersi perkeleen pään eli vallan meihin ja osti meidät Jumalan omiksi.

Tämän tuomion Pyhä Henki Jeesuksen mukaan näyttää todeksi. Nähdäkseni siihen liittyy kaksi aspektia: 1) Hän osoittaa, että perkele on tuomittu ja hänen valtansa ihmiskuntaan on murrettu. 2) Hän osoittaa, että jos ihmiset siitä huolimatta hylkäävät Jeesuksen ja jäävät perkeleen valtaan, heitäkin kohtaa aikanaan tuomio.

Henki jatkaa opetusta

Tämän jälkeen Jeesuksen jäähyväispuhe jatkuu näin:

”Paljon enemmänkin minulla olisi teille puhuttavaa, mutta te ette vielä kykene ottamaan sitä vastaan. Kun Totuuden Henki tulee, hän johtaa teidät tuntemaan koko totuuden.” (Joh. 16:12-13)

Tämä viittaa nähdäkseni siihen, että Jeesuksen poismenon jälkeen Pyhä Henki valaisi apostolien ja heidän seuraajiensa sydämiä niin, että he ymmärsivät Jeesuksen opetuksia ja niiden merkitystä yhä syvemmin. Näin kirkko osasi uusissa tilanteissa tulkita evankeliumia oikein ja välttää harhaoppeja.

Kun Pyhä Henki tekee tätä työtään, hän ei opeta mitään uutuuksia, ei mitään muuta kuin sitä, mikä sisältyy Jeesukseen.

Hän ei näet puhu omissa nimissään, vaan puhuu sen, minkä kuulee, ja ilmoittaa teille, mitä on tuleva. Hän kirkastaa minut, sillä sen, minkä hän teille ilmoittaa, hän saa minulta. Kaikki, mikä on Isän, on myös minun. Siksi sanoin, että hän saa minulta sen, minkä hän teille ilmoittaa (Joh. 16:14-15).

Tuo johtuu loppujen lopuksi siitä, että Jumala on Pyhä Kolminaisuus. Hän on yksi Jumala, jossa on kolme persoonaa, Isä, Poika ja Henki. He ovat yhtä, sillä kaikki ovat yksi Jumala, yhtä lailla osallisia yhdestä ja samasta jumalallisesta luonnosta. Siksi Jeesus sanoi. ”Kaikki, mikä on Isän, on myös minun.” Siksi Pyhä Henki kirkastaa nimenomaan Jeesusta ja puhuu Jeesuksen nimissä. Hän tekee tiettäväksi sen, mitä Jeesus on hyväksenne tehnyt, koska hän on Jeesuksen Henki, ja samalla Isän Jumalan Henki.